

сравняваме — и констатираме, че отъ дѣвицата се иска едно, а отъ юношата десетъ, тъй че деветъ отъ всѣки десетъ дѣвици, издържали „блѣскаво“ зрѣлостния спизпитъ, не би могли да отговорятъ на исканията на една мъжка гимназия; и обратно: — всѣки единъ отъ стотинитѣ юноши, които ежегодно „пропадатъ“ (по право: ставатъ жертва на лоши учители и на неразбранщинитѣ на централната власть), би издържалъ напълно задоволителенъ зрѣлостенъ спизпитъ, ако се изпиташе по программата на дѣвич. гимназии. Каква аномалия е това, ще разбере, вѣрваме, всѣки. А иска ни се да вѣрваме, че съзнанието за това ще проникне и въ министерството и ще се направи необходимото, за да се доближи зрѣлостниятъ изпитъ на дѣвицитѣ и юношитѣ, като се допълни той за първитѣ съ още по два прѣдмета, а за вторитѣ се намали съ толкова*.

Въ заключение нека изтъкнемъ, макаръ и бѣгло, и практическата страна на въпроса, която има не по-малко значение. Правата, които даватъ дѣвическитѣ училища, сж еднакви съ правата, които даватъ мъжескитѣ сръдни училища. Наистина, поприщата, открити за дѣвицата, сж крайно ограничени: учителството е почти едничката служба, която тя би могла да заеме, медицината — едничката свободна професия. Но изворътъ на туй не е въ училището и то нѣма нищо общо съ вида на образованието ѝ. То е продуктъ на условия и причини по-силни отъ насъ. Важното за насъ въ случая е, че тия права, които дѣвицата фактически вече притежава, се явяватъ по-вече подарени, а не

* Една год. по-късно зрѣлостния изпитъ прѣтърпѣ дѣйствително една коренна реформа, но една „реформа“, слѣдъ която той вече не заслужа името си, — прѣвѣрна се въ изпитъ по материала, изученъ въ последния класъ!